

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk och kol-14-analys av Valöplankan från Historiska museet i Stockholm

Linderson, Hans

2006

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2006). *Dendrokronologisk och kol-14-analys av Valöplankan från Historiska museet i Stockholm*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2006:29). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

18 Aug 2006

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2006:29
Hans Linderson

DATERING AV VALÖPLANKAN FRÅN HISTORISKA MUSEET I STOCKHOLM MED KOL-14 OCH DENDROKRONOLOGISK ANALYS.

Uppdragsgivare: Fredrik Svanberg, Historiska museet, Box 5428, 114 84 Stockholm

Område: Uppland **Prov nr:** 2 **Antal prover/ träd:** 4/2

Dendrokronologiskt objekt: Valöplankorna inv nr 24 872 består av två tallträd .

Beskrivning av undersökning och resultat:

Provtagningen i huvudstocken, A, gjordes vid två punkter. Den första togs från nedre "kindpåsen" mot hjässan, detta för att få med så många årsringar som möjligt, dels de innersta nära trädets mærg (centrum), dels de yttersta som innehåller splintved. Den totala mängden årsringar i splinten för tall av föreliggande typ har beräknats till 70 ± 20 . Det andra provet togs cirka 50 cm ner från hjässan räknat. Här har trädet vuxit rakt och ostört utan påverkan av trädets böjning och grenar, dock innehåller denna provpunkt färre årsringar. På detta sätt har det dendrokronologiska underlaget optimerats genom att kunna använda i huvudsak ostörd tillväxt och därtill addera ytterligare årsringar från den första provtagningspunkten. Vidare togs två prov från den vidsittande stocken, B, för att utröna om den är likåldrig med stock A och i så fall ytterligare förbättra den dendrokronologiska serien. Provtagningen genomfördes av undertecknad och dokumenterades av personal från museet.

Den dendrokronologiska serien från stock A innehåller 114 årsringar och från stock B 88 årsringar. Dessa passar inte dendrokronologiskt ihop, vilket tyder på att de kan ha olika åldrar eller att de är hämtade från olika område. Korrelationen mellan stock A och de dendrokronologiska serierna leder till en datering med yttersta årsring i provet år 772 e. kr. Trots att korrelationen (t-värde: 5,5) är god och den visuella granskningen tilltalande, måste man betänka att det rör sig om endast ett träd med 114 årsringar (varav några är något störda) som jämförs med dateringsmaterial med svagare underlag än det som finns att tillgå från medeltiden och senare tid. Därför kompletterades den dendrokronologiska undersökningen med en kol-14 analys. Provet togs på årsringar som synbart var opåverkade av impregneringsmedel från "huvudet" på stock A, årsring 16-21. Dateringen med ett sigma gav 670-810 e.kr. (kalibrerad ålder)(bilaga 1 och 2). Den förväntade åldern var år 677, resultatet bekräftade således den dendrokronologiska dateringen.

För att få fram fällningsåret för stocken måste 58 år (70-12 som finns i provet) \pm 20 läggas till den yttersta årsringen i provet, vilket blir **år 830 \pm 20**.

CATRAS Dendro nr:	Stock	Träd slag	Antal uppmätta radier och år	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn
01,53091	A	Tall	6/114	Sp=12, ej W	772	830 \pm 20	190-250
01,53092	B	Tall	4/88	Ej sp	Ej datering	-	>150

Hans Linderson.